

Ilse van Kuilenburg – is advocaat bij
Gelijk Advocaten.

Niet meer iemand naar de straat verwijzen

Juridisch klopt het niet en het is onredelijk, maar je moet die beschikking gewoon slaan. Maak je geen zorgen, de rechter accepteert dit echt niet.'

Dat kreeg ik te horen als jonge beslisambtenaar bij de IND, wanneer ik een beschikking moest nemen waar ik niet achter stond. Het was geruststellend bedoeld, maar ik had er weinig vertrouwen in dat het wel goed zou komen. En later, als advocaat, zag ik dat sommige van dit soort beschikkingen wel degelijk door de rechter werden geaccepteerd.

Direct na mijn studie, en na jaren werk bij de wetswinkel, leek het me interessant om eens aan de andere kant te staan: niet de vragende partij, maar degene die beslist. Ik dacht, jong en naïef, dat je in die rol juist echt iets voor mensen kon betekenen. Zo kwam ik in 1998 terecht op de Dublin-afdeling van de IND in Zevenaar.

Ik trof een werkomgeving aan die op veel punten voldeed aan het clichébeeld van de ambtenarij: stroperig en traag. Beschikkingen konden zomaar een week op het secretariaat blijven liggen voordat ze werden verzonden. Werkdagen werden voor een belangrijk deel gevuld met gesprekken bij het koffiezetapparaat. Bovendien was ik op de afdeling de enige met ook maar een beetje een juridische achtergrond. Doordachte juridische redeneringen van advocaten vielen dus weinig in... eh... vruchtbare aarde.

Snel werd me duidelijk dat dit niet mijn plek was. De druppel was het besluit dat vreemdelingen op wie een Dublin-claim van toepassing was, geen recht meer hadden op opvang. Dat leidde tot situaties waarin je wist dat je iemand feitelijk naar de straat verwees, bijvoorbeeld een alleenstaande moeder met zes jonge kinderen. Niet te doen.

Niet lang daarna kon ik aan de slag bij de Stichting Rechtsbijstand Asiel (SRA) in Den Bosch. Die organisatie was in die jaren volop in ontwikkeling. Jaarlijks werd een nieuwe lichterling juristen opgeleid tot asielspecialist. Ik heb er goede herinneringen aan: een vrolijke werkomgeving met betrokken collega's die het vak met overtuiging uitoeffenden. Ik heb er verschillende rollen vervuld: jurist, senior-jurist en uiteindelijk manager rechtsbijstand van het Aanmeldcentrum in Rijsbergen.

Je wist dat je iemand feitelijk naar de straat verwees, zoals een alleenstaande moeder met zes jonge kinderen.

Rond 2003/2004 bleek dat de overheid een einde wilde maken aan de SRA. We zijn gaan verkennen of het mogelijk was een eigen kantoor op te richten. In 2005 leidde dat tot de oprichting van Gelijk Advocaten. Dat proces was allesbehalve vanzelfsprekend. Voor de Orde van Advocaten waren wij een atypische combinatie: vijf beginnende advocaten, in een vroeg stadium van de stage, zonder ondernemerservaring en met maar één specialisatie: vreemdelingenrecht (sowieso de hippies van de advocatuur). We hadden bovendien ieder een buitenpatroon, dat was binnen de Orde nog niet eerder voorgekomen.

Inmiddels bestaan we twintig jaar. Nooit spijt van gehad van deze overstap. Advocaat migratierecht is niets voor liefhebbers van een kabbelend bestaan, maar precies goed voor mij.

Dit jaar wordt de column geschreven door een 'overstapper': iemand die binnen het migratierecht is gewisseld van positie.